

**Ενδεικτικά εργαλεία αξιολόγησης γλωσσικής
ετοιμότητας για την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα**

Βλέπω και Μαθαίνω

Οι πρώτες μου δεξιότητες στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα

Εργαλεία Αξιολόγησης:

- 1. Κατάλογος Ελέγχου Πρώτου Λεξιλογίου-**
- 2. Κατάλογος Ελέγχου Νοημάτων και Φράσεων**

Βλέπω και Μαθαίνω

Οι πρώτες μου δεξιότητες στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα

**Αξιολόγηση: Κατάλογος Ελέγχου Πρώτου Λεξιλογίου- Νοημάτων
και Φράσεων**

Στα πλαίσια της ανάπτυξης του υλικού γλωσσικής ετοιμότητας για το νηπιαγωγείο «Βλέπω και Μαθαίνω (Η πρώτες μου δεξιότητες στην ΕΝΓ)» προτείνεται να ακολουθηθεί το μοντέλο της αρχικής, διαρθρωτικής και τελικής αξιολόγησης.

Η διαδικασία της αξιολόγησης είναι απόλυτα ενταγμένη στο εκπαιδευτικό έργο, πρέπει να είναι συνεχής και πολύμορφη ως προς τους τρόπους υλοποίησης της. Η αξιολόγηση συνολικά, έχει πληροφοριακό και ανατροφοδοτικό χαρακτήρα, παίζοντας καθοριστικό ρόλο στη λήψη αποφάσεων για τον σχεδιασμό της διδακτικής πρακτικής που πρόκειται να ακολουθηθεί και των τυχόν βελτιωτικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.

Ειδικότερα, η αρχική αξιολόγηση αποσκοπεί στον προσδιορισμό του επιπέδου των γνώσεων, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων των μαθητών. Η διαμορφωτική αξιολόγηση αποτυπώνει την πορεία του μαθητή και αποτιμά την αποτελεσματικότητας της ίδιας της διδασκαλίας, προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις της διδακτικής πρακτικής που έχει χρησιμοποιηθεί. Κατά την τελική ή συνολική αξιολόγηση εκτιμάται η συνολική επίτευξη των διδακτικών και παιδαγωγικών στόχων που τέθηκαν στην αρχή.

Σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα της ΕΝΓ (ΑΠΣ Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας 2004, για το νηπιαγωγείο), οι μαθητές κατά την αξιολόγηση τους θα πρέπει να είναι σε θέση σε επίπεδο κατανόησης και εκφοράς:

- να αναγνωρίζουν όλες τις βασικές χειρομορφές της ΕΝΓ και να δίνουν παραδείγματα νοημάτων για κάθε χειρομορφή,
- να περιγράφουν τις μορφολογικές - φωνολογικές παραμέτρους από τις οποίες συνίσταται ένα νόημα στην ΕΝΓ, και αντίστοιχα να παράγουν ένα νόημα όταν τους δίνετε μια συγκεκριμένη χειρομορφή, θέση ή κίνηση,
- να αναγνωρίζουν το διδαχθέν λεξιλόγιο ως ανεξάρτητο λεκτικό στοιχείο και μέσα σε κείμενο,
- να 'επαναφηγούνται' και να αφηγούνται μια ιστορία, ένα γεγονός, ένα περιστατικό στην ΕΝΓ.

Η αξιολόγηση ως αναπόσπαστο μέρος της μαθησιακής διαδικασίας για να είναι επιτυχής πρέπει να σχεδιαστεί σύμφωνα με τους διδακτικούς στόχους προκειμένου να αποτυπώσει την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

Για το σκοπό αυτό θα αναπτυχθεί ένα εργαλείο αξιολόγησης, κατάλογος ελέγχου λεξιλογίου νοημάτων και φράσεων, το οποίο θα αποτελείται από μια λίστα νοημάτων, πρώτου βασικού λεξιλογίου και μια λίστα νοηματικών φράσεων, μέρη του γλωσσικού υλικού διδασκαλίας.

Το υλικό αυτό θα δοθεί στους εκπαιδευτικούς με στόχο:

1. **Στα πλαίσια της αρχικής αξιολόγησης** να αποτιμηθεί το αν οι μαθητές έχουν κάποια γνώση βασικών εννοιών και φράσεων στην ΕΝΓ. Η αποτίμηση αυτή θα γίνει στα πλαίσια της πρώτης συνέντευξης με τους γονείς των μαθητών που θα παρακολουθήσουν το πρόγραμμα, σχετικά με τον τρόπο επικοινωνίας των μαθητών στο σπίτι και το ποιες έννοιες θεωρούν ότι γνωρίζουν τα παιδιά τους. Σε αυτή την πρώτη φάση, οι γονείς ουσιαστικά θα κληθούν να συμπληρώσουν με ν τη λίστα των νοημάτων για να δηλώσουν ποια νοήματα και ποιες νοηματικές φράσεις χρησιμοποιούν τα παιδιά τους στο σπίτι, αν χρησιμοποιούν ΕΝΓ ή έστω κάποια μορφή αυτοσχέδιων νοημάτων.

2. **Στα πλαίσια της διαρθρωτικής αξιολόγησης**, στο τέλος κάθε ενότητας ο εκπαιδευτικός καλείται να αξιολογήσει και να καταγράψει στον κατάλογο ελέγχου λεξιλογίου νοημάτων και φράσεων - λίστα αξιολόγησης, αν οι μαθητές του έχουν κατακτήσει σε επίπεδο κατανόησης και εκφοράς τα νοήματα/νοηματικές φράσεις που έχουν διδαχθεί ανά ενότητα και μετά το τέλος της 6^{ης} ενότητας συνολικά όλα όσα έχουν διδαχθεί μέχρι εκεί. Η αξιολόγηση αυτή γίνεται στα πλαίσια της τάξης, ομαδικά ή ατομικά και ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει το γλωσσικό υλικό που περιέχεται μέσα στο πρόγραμμα διδασκαλίας (εικόνες και νοήματα) ή να χρησιμοποιήσει δικό του υλικό - εικόνες ή να νοηματίζει ο ίδιος- για να πραγματοποιήσει την αξιολόγηση και την σχετική καταγραφή για κάθε μαθητή.

Σε περίπτωση που οι μαθητές δεν έχουν κατακτήσει το σχετικό λεξιλόγιο ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει επαναληπτική διδασκαλία ανάλογα με τις ελλείψεις και τα κενά των μαθητών του.

3. **Στα πλαίσια της τελικής αξιολόγησης** στο τέλος της 12^{ης} ενότητας, ο εκπαιδευτικός καλείται να αξιολογήσει και να καταγράψει στον κατάλογο ελέγχου λεξιλογίου νοημάτων και φράσεων - λίστα αξιολόγησης, αν οι μαθητές έχουν κατακτήσει σε επίπεδο κατανόησης και εκφοράς όλα τα νοήματα/νοηματικές φράσεις του καταλόγου ελέγχου λεξιλογίου νοημάτων και φράσεων που έχουν διδαχθεί.

Συνολικά, για αυτή τη βαθμίδα εκπαίδευσης η αξιολογητική διαδικασία που προτείνεται να ακολουθηθεί είναι απλή. Σε επίπεδο κατανόησης οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να βλέπουν ένα νόημα ή μια νοηματική φράση και να δείχνουν τη σωστή εικόνα, σκίτσο και σε επίπεδο εκφοράς να βλέπουν την εικόνα ή το σκίτσο και να παράγουν το σωστό νόημα/νοηματική φράση. Επίσης θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτελούν απλές εντολές και να απαντούν σε απλές ερωτήσεις.

Παρακάτω παρουσιάζεται η λίστα ελέγχου του λεξιλογίου των νοημάτων και των φράσεων αξιολόγησης της πρώτης ενότητας «Το Πρόσωπο μου» και η λίστα ελέγχου του λεξιλογίου των νοημάτων και των φράσεων της τελικής αξιολόγησης με ενδεικτική

συμπερίληψη νοημάτων και φράσεων. Στη λίστα ελέγχου του λεξιλογίου των νοημάτων και των φράσεων αξιολόγησης της πρώτης ενότητας η καταχώρηση των νοημάτων και των φράσεων γίνεται με τη σειρά διδασκαλίας τους στην κάθε υποενότητα. Στη λίστα ελέγχου της τελικής αξιολόγησης η καταχώρηση γίνεται με αλφαβητική σειρά της σημασίας των νοημάτων, φράσεων.

Όμοια ο/η εκπαιδευτικός καλείται να φτιάξει τις λίστες ελέγχου κάθε μίας ενότητας ανάλογα, ακολουθώντας το πρότυπο και να συμπληρώσει τη λίστα τελικής αξιολόγησης σύμφωνα με το λεξιλόγιο που έχει διδάξει καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς.

Κατάλογος Ελέγχου Πρώτου Λεξιλογίου Νοημάτων και Φράσεων

Λίστα Αξιολόγησης: Ενότητα 1^η «Το Πρόσωπό μου»

Όνοματεπώνυμο Μαθητή:.....

Ημερομηνία:.....

Βάλε V στο αντίστοιχο πεδίο.

Στην περίπτωση των ερωτήσεων ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να βάλει V τόσο σε κάποιο από τα πεδία της κατανόησης και στο αντίστοιχο της εκφοράς.

Κατάλογος Ελέγχου Πρώτου Λεξιλογίου Νοημάτων

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	<u>ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ</u> <u>ΚΑΤΑΝΟΕΙ</u>	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ	<u>ΝΟΗΜΑΤΙΖΕΙ</u>	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ
Πρόσωπο						
Καλημέρα						
Μάτι						
Μύτη						
Στόμα						
Χείλη						
Αυτί						
Καπέλο						
Μάσκα						
Γυαλιά						
Καλαμάκι						
Χυμός						

Σοκολάτα						
Παζλ						
Ψαλίδι						
Μαρκαδόρο						
Κορίτσι						
Αγόρι						
Πρόσωπο						
Αρέσει						
Δικό σου						
Χαμογελαστό						
Λυπημένο						
Δάσκαλος						
Πόσα;						
Ένα						
Δύο						

Κατάλογος Ελέγχου Πρώτου Λεξιλογίου Νοημάτων και Φράσεων

ΦΡΑΣΕΙΣ	<u>ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ</u> <u>ΚΑΤΑΝΟΕΙ</u>	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ	<u>ΝΟΗΜΑΤΙΖΕΙ</u>	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ
Θέλω						
Δε θέλω						
Τι θέλεις;						
Ποιος θέλει;						
Θέλω σοκολάτα						
Θέλω ψαλίδι						
Αυτό είναι κορίτσι						
Ποιό είναι αγόρι;						
Πού είναι το κορίτσι;						
Πού είναι το αγόρι;						
Ποιό πρόσωπο σου αρέσει;						
Εσύ είσαι αγόρι ή κορίτσι;						
Πού είναι τα δικά σου μάτια;						
Τι είναι αυτό;						

Ποιος είναι αυτός;						
Πού είναι αυτός;						
Πόσα είναι;						
Πόσα μάτια έχεις;						
Δείξε μου δύο μάτια						

Κατάλογος Ελέγχου Πρώτου Λεξιλογίου Νοημάτων και Φράσεων

Λίστα Τελικής Αξιολόγησης: Βλέπω και Μαθαίνω

(Οι πρώτες μου δεξιότητες στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα)

Όνοματεπώνυμο Μαθητή:.....

Ημερομηνία:.....

Βάλε V στο αντίστοιχο πεδίο.

Στην περίπτωση των ερωτήσεων ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να βάλει V τόσο σε κάποιο από τα πεδία της κατανόησης και στο αντίστοιχο της εκφοράς.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ - ΦΡΑΣΕΙΣ	<u>ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ</u> <u>ΚΑΤΑΝΟΕΙ</u>	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ	<u>ΝΟΗΜΑΤΙΖΕΙ</u>	ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ	ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ						
Θα δούμε						
Σ' αγαπώ						
Καλημέρα						
Πέτα τη μπάλα						
...						
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ						
Αγοράζω						
Αρέσει						
Δε θέλω						
Θέλω						

.....						
ΡΟΥΧΑ						
Γάντια						
Γυαλιά						
Εσώρουχα						
Καπέλο						
.....						
ΦΑΓΗΤΑ						
Κοτόπουλο						
Παγωτό						
Σοκολάτα						
Ψωμί						
.....						
ΠΟΤΑ						
Γάλα						
Καφές						
Νερό						
Χυμός						
.....						
ΦΡΟΥΤΑ						
Αχλάδι						
Καρπούζι						

Μήλο						
Μπανάνα						
.....						
ΛΑΧΑΝΙΚΑ						
Αγγούρι						
Μαρούλι						
Ντομάτα						
Πατάτα						
.....						
ΖΩΑ						
Άλογο						
Αρκούδα						
Γάτα						
Ελέφαντας						
.....						
ΣΩΜΑ						
Αυτί						
Μάτια						
Μύτη						
Στόμα						
.....						
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ						

Κούκλα						
Μάσκα						
Μπάλα						
Πάζλ						
.....						
ΕΠΙΠΛΑ						
Καρέκλα						
Πίνακας						
Τραπέζι						
Ψυγείο						
.....						
ΔΩΜΑΤΙΑ						
Γραφείο						
Κουζίνα						
Τουαλέτα						
Υπνοδωμάτιο						
.....						
ΑΝΘΡΩΠΟΙ						
Αγόρι						
Δάσκαλος						
Κορίτσι						
Μαμά						

.....						
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ						
Αυλή						
Βουνό						
Θάλασσα						
Σχολείο						
.....						
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ						
Δέντρο						
Λουλούδι						
Δέντρο						
Φεγγάρι						
.....						
ΜΙΚΡΟ-ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ						
Καλαμάκι						
Μαρκαδόρος						
Χαρτί						
Ψαλίδι						
.....						
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ						
Αεροπλάνο						

Αυτοκίνητο						
Τρένο						
Πλοίο						
.....						
ΧΩΡΟΣ						
Έξω						
Μέσα						
Κάτω						
Πάνω						
.....						
ΧΡΟΝΟΣ						
Αύριο						
Βράδυ						
Μετά						
Πρωί						
.....						
ΠΟΣΟΤΗΤΑ						
Ένα						
Δύο						
Λίγο						
Πολύ						
.....						

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΑ ΝΟΗΜΑΤΑ						
Άδειο						
Λυπημένο						
Μεγάλο						
Χαμογελαστό						
.....						
ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ						
Εγώ						
Εσύ						
Δικό μου						
Δικό σου						
.....						
ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ						
Τι;						
Ποίος;						
Που;						
Πόσα;						
.....						